

Savetodavna komisija za ljudska prava

UNMIK HQ, East Wing, 10000 Priština, KOSOVO

ODLUKA

Datum usvajanja: 19. septembar 2008. godine

Predmet br. 02/06

BOTA SOT

protiv

UNMIK-a

Savetodavna komisija za ljudska prava, na svom zasedanju 19. septembra 2008. godine,
u prisustvu sledećih članova:

Gđina Mareka NOVICKOG, predsedavajućeg
Gđina Pola LEMENSA

Gđina Džona Dž. Rajana, izvršnog službenika

Nakon što je razmotrila iznad pomenutu pritužbu podnetu shodno članu 1.2 Uredbe UNMIK br. 2006/12 od 23. marta 2006. godine o osnivanju Savetodavne komisije za ljudska prava,

Nakon većanja odlučila je sledeće:

I. ČINJENICE

1. Podnosilac pritužbe je preduzeće koje izdaje domaće novine "Bota Sot".
2. Ove novine su izveštavale o predizbornoj kampanji za kosovske izbore 2004. godine u periodu od 22. septembra 2004. do 23. oktobra 2004. godine. Nakon završetka kampanje, Kancelarija privremenog komesara za medije je utvrdila da

je, između ostalog, podnosilac pritužbe posvetio 76.5 % svog izveštavanja o izborima političkoj partiji LDK i 8 % političkom savezniku LDK, PShDK-u. Nasuprot tome, samo 2 % bilo je posvećeno najvećem suparniku LDK, PDK-u.

Nakon zvanične pritužbe Kancelarije privremenog komesara za medije, dostavljene 28. februara 2005. godine, i saslušanja pred većem Medijskog odbora za saslušanja održanog 21. marta 2005, Privremeni komesar za medije je 8. maja 2005. godine odlučio da je podnosilac pritužbe počinio sedam prekršaja Izbornog pravila 10/2004 Centralne izborne komisije i Privremenog kodeksa ponašanja za štampane medije na Kosovu u toku izborne kampanje. On je izrekao kaznu u iznosu od 130.000 evra.

Podnosilac pritužbe se žalio na ovu odluku. Medijski odbor za žalbe je 5. avgusta 2005. godine podržao većinu zaključaka odluke Privremenog komesara za medije, prepravio određene odluke koje se odnose na otežavajuće faktore, i smanjio ukupan iznos novčane kazne na 65.000 evra. Ovo je prva odluka protiv koje je podneta pritužba.

Zahtev za preispitivanje koji je podnosilac pritužbe podneo 19. avgusta 2005. odbačen je od strane Medijskog odbora za žalbe 12. oktobra 2005.

3. U međuvremenu se podnosilac pritužbe žalio i Okružnom sudu u Prištini tražeći sudsku reviziju odluke Privremenog komesara za medije od 8. maja 2005. godine. Naredbom od 18. aprila 2006. godine, sud je odbio ovu molbu.

Žalbu uloženu protiv ove naredbe Vrhovni sud je odbacio svojom presudom od 16. maja 2007. godine.

4. U međuvremenu, 23. avgusta 2005, Privremeni komesar za medije podneo je zahtev Okružnom sudu u Prištini za prinudno izvršenje novčanih kazni koje je on izrekao. Naredbom od 21. decembra 2005. godine, Sud je naredio izvršenje novčane kazne od 65.000 evra.

Na dan ili oko 30. decembra 2005. godine, Bota Sot je uložila specijalnu žalbu Vrhovnom sudu protiv iznad pomenute naredbe od 21. decembra 2005, navodeći kao razlog ozbiljne proceduralne prekršaje, nepotpuno i pogrešno utvrđivanje činjeničnog stanja i pogrešnu primenu materijalnog prava. U vreme kad je pritužba podneta ovoj Komisiji, nijedna odluka u vezi s ovom pritužbom nije bila doneta. U pismu Komisiji od 15. maja 2008, advokat podnosioca pritužbe objašnjava da je on primio odluku Vrhovnog suda, ali da ju je poslao uredništvu svog klijenta i da nema njenu kopiju. Komisija nije upoznata sa sadržajem odluke Vrhovnog suda.

5. U međuvremenu, u pismu od 24. januara 2006. godine, Privremeni komesar za medije obavestio je Okružni sud da se podnosilac pritužbe nije povinovao naredbi suda od 21. decembra 2005. Naredbom od 13. aprila 2006. godine, sud je naredio zaplenu imovine podnosioca pritužbe. Ova potonja naredba je druga odluka protiv koje je podneta pritužba.

Podnosilac pritužbe je 27. aprila 2006. godine zatražio od Okružnog suda da opozove svoju odluku. Komisija nije obavještena da je bilo koja odluka doneta u vezi s tim zahtevom.

6. Nakon što je Komisija zatražila dodatne informacije, advokat podnosioca pritužbe je naveo da su poreski organi blokirali bankovne račune podnosioca pritužbe, očigledno zbog razloga koji nisu u vezi sa ovom pritužbom. To je dovelo do zatvaranja novinskog lista, 24. novembra 2006. godine. Kao rezultat toga, odluka kojom je izrečena novčana kazna nije izvršena. U međuvremenu je novi privredni subjekat preuzeo poslovanje Bota Sot. Taj novi subjekat nije preuzeo ovaj postupak.

II. PRITUŽBE

6. Podnosilac pritužbe navodi brojne pritužbe protiv različitih odluka koje su donete u vezi sa ovim slučajem.

Prvi niz pritužbi usmeren je protiv odluke Privremenog komesara za medije od 8. maja 2005. godine:

- Privremeni komesar za medije pokazao je otvoreno neprijateljstvo prema Bota Sot.
- Nijedna od sedam tačaka na kojima podnosilac pritužbe zasniva svoje ubeđenje nije dokazana.
- Privremeni komesar za medije uzeo je u obzir ranije prekršaje (kao otežavajuću okolnost), ali je u pogledu ovih tačaka do kraja iskoristio svoju nadležnost.
- Prilikom određivanja visine novčane kazne, Privremeni komesar za medije uzeo je u obzir činjenicu da je podnosilac pritužbe imao redakciju u Cirihi i poslovnu adresu u Nemačkoj i Sjedinjenim Američkim Državama, ali Privremeni komesar za medije nema nadležnost u Švajcarskoj, Nemačkoj i Sjedinjenim Državama.

Ostale pritužbe uperene su protiv odluke Medijskog odbora za žalbe od 5. avgusta 2005. godine:

- Stranice od 1 do 11 te odluke odštampane su u originalu, dok je 12. stranica na kojoj se nalazi potpis Predsednika poslata faksom 4. avgusta, a datirana je na 5. avgust.
- Odluka je razmotrena 30. jula 2005. godine, a datum potpisane odluke se razlikuje (5. avgust 2005).

Druga pritužba odnosi se na ulogu kako Privremenog komesara za medije tako i Medijskog odbora za žalbe. Prema toj pritužbi, Privremeni komesar za medije ustanovljava pravila, kontroliše njihovu primenu i sankcioniše neizvršenje, čime onemogućava pravično postupanje Privremenog komesara za medije i Medijskog odbora za žalbe.

Sledeća pritužba uperena je protiv odluke Medijskog odbora za žalbe od 12. oktobra 2005. godine kojom se odbija zahtev za preispitivanje. Prema navodima podnosioca pritužbe, Medijski odbor za žalbe nije uzeo u obzir sve argumente predložene u zahtevu za preispitivanje od 19. avgusta 2005.

Konačno, brojne pritužbe usmerene su protiv naredbe Okružnog suda od 13. aprila 2006. godine:

- U naredbi nisu navedeni detalji konfiskacije.
- Sud je odredio rok za izvršenje radnje naložene od strane suda na osnovu odredbe Zakona o građanskom postupku (proglašenog 1977. godine), iako je ova odredba izemnjena i dopunjena od kad je prvi put doneta.
- Ne postoji zakonska odredba koja omogućava sudovima da odlučuju o pitanjima izdavanjem "naredaba".

- Sud nije naznačio na koji način podnosilac pritužbe može da se žali protiv naredbe suda, čime je suđenje učinio nepravičnim; s tim u vezi, podnosilac pritužbe se poziva na kršenje člana 6 Evropske konvencije o ljudskim pravima.
- Priroda odluke (krivična, građanska ili izvršna) je nejasna. Štaviše, sud nije nadležan da naređuje izvršenje odluke koju je doneo nepravosudni organ.
- Naredbu je doneo međunarodni sudija, a međunarodne sudije nemaju nadležnost da rešavaju predmete koji se ne odnose na teška krivična dela.
- Sud je primenio odredbu (podnosilac pritužbe verovatno misli na član 1.10 Administrativnog naređenja br. 2003/8) na analogni način, iako je to zabranjeno kad je tekst jasan i nedvosmislen.
- Ne postoji zakonska osnova za dodeljivanje kamate na neplaćeni iznos.
- Sud nije sačekao odluku Vrhovnog suda o specijalnoj žalbi koju je podneo podnosilac pritužbe.
- Sud je primenio Administrativno naređenje UNMIK br. 2003/8 (koje se odnosi na izvršenje novčanih kazni koje izrekne Privremeni komesar za medije), iako ovaj tekst nije normativni akt, a pored toga je i ukinut.

III. POSTUPAK PRED KOMISIJOM

7. Pritužba je podneta 25. maja 2006. godine i istog dana je i evidentirana.
8. Komisija je 13. marta zatražila konkretne informacije od podnosioca pritužbe u vezi sa člankom koji je objavljen u Bota Sot, odlukama Privremenog komesara za medije, Medijskog odbora za žalbe i Okružnog suda, i u vezi sa zahtevom upućenom Vrhovnom sudu, a ponovo je iste ove informacije zatražila 11. aprila 2008. godine budući da nije primila nikakav odgovor na svoj prvobitni zahtev.

Advokat podnosioca pritužbe je odgovorio 15. maja 2008. godine, dostavivši molbu koja je bila upućena Vrhovnom sudu i obrazlažući da je primio odluku Vrhovnog suda ali da ju je poslao uredništvu svog klijenta i da nema njenu kopiju. Komisija nije upoznata sa sadržajem odluke Vrhovnog suda. Podnosilac pritužbe je dostavio i molbu upućenu Okružnom sudu, ali nije dostavio Komisiji nijedan od ostalih traženih dokumenata.

Komisija je 9. juna 2008. godine skrenula pažnju podnosiocu pritužbe na činjenicu da nije u stanju da nastavi sa razmatranjem pritužbe ukoliko joj ne budu dostavljena brojna dokumenta i ukoliko ne dobije odgovore na brojna pitanja radi pojašnjenja. Većina dokumenata već je bila zatražena u prethodnim zahtevima Komisije, a isto važi i za većinu pitanja koje je Komisija postavila. Komisija je pozvala podnosioca pritužbe da dostavi punomoćje za advokata koji ga zastupa.

Advokat podnosioca pritužbe se oglasio 30. juna 2008. godine kako bi objasnio situaciju koja je nastala kao rezultat blokiranja sredstava njegovog klijenta i zatvaranja preduzeća. S obzirom da su poslovne prostorije njegovog klijenta zatvorene, bilo je nemoguće pronaći dokumenta koje Komisija traži. Advokat je pozvao Komisiju da se obrati Savetu za medije. Advokat je zatim 1. jula 2008. godine zamolio Komisiju da ostala dokumenta potraži kod Okružnog suda u Peći.

IV. ZAKON

9. Pre nego što počene sa razmatranjem suštine pritužbe, Komisija mora da odluči da li da prihvati pritužbu, uzimajući u obzir kriterijume prihvatljivosti utvrđene u članovima 1, 2 i 3 Uredbe UNMIK br. 2006/12.
10. Prema članu 3 ove uredbe, Savetodavna komisija može da rešava predmet samo u periodu od šest meseci od dana kad je doneta konačna odluka.

Komisija napominje da je kad je reč izricanju novčane kazne, Medijski odbor za žalbe dostavio svoju odluku 5. avgusta 2005. godine. Istina je da je podnosilac pritužbe nakon toga podneo zahtev za preispitivanje te odluke. Ovaj zahtev je odbijen 12. oktobra 2005. godine na osnovu toga što nije bilo novih dokaza u predmetu. U takvim okolnostima ovo preispitivanje ne može se smatrati redovnim pravnim lekom koji bi normalno trebalo da bude iskorišćen pre iznošenja pritužbe pred Komisiju.

Takođe, kad je reč o molbi za sudsku reviziju odluke Privremenog komesara za medije od 8. maja 2005. godine, ona se ne može smatrati pravnim lekom koji je iskorišćen, iz jednostavnog razloga što nije bila upućena protiv konačne odluke u postupku pred medijskim odborima.

Iz toga sledi da konačnu odluku na koju se odnosi šestomesečno pravilo predstavlja prethodno pomenuta odluka Medijskog odbora za žalbe od 5. avgusta 2005. godine.

Podnosilac pritužbe je svakako bio obavešten o potonjoj odluci pre 19. avgusta 2005, a to je dan kad je podnosilac pritužbe podneo svoj zahtev za reviziju.

Budući da je period između 19. avgusta 2005. i datuma kad je podnosilac pritužbe podneo pritužbu Komisiji, 25. maj 2006, duži od šest meseci, pritužba u vezi sa odlukom Medijskog odbora za žalbe o izricanju novčane kazne pada van roka utvrđenog članom 3 Uredbe.

11. U vezi sa prinudnim izvršenjem novčane kazne, Komisija je ispitala razne pritužbe protiv presude Okružnog suda u Prištini od 13. aprila 2006. godine.

Komisija zaključuje da se podnosilac pritužbe prevashodno žali na pogrešno tumačenje važećeg zakona od strane Okružnog suda. Međutim, nije zadatak Komisije da deluje kao apelacioni sud u vezi sa odlukama osnovnih sudova. Uloga je tih sudova da tumače i primenjuju odgovarajuće propise proceduralnog i materijalnog zakona. Sa svoje strane, Komisija ne nalazi nijedan element na osnovu kojeg bi zaključila da je Okružni sud postupio na arbitraran ili neosnovan način kad je naredio prinudno izvršenje novčane kazne. Komisija zaključuje da odnosne pritužbe ne otkrivaju nikakvu pojavu kršenja prava i sloboda zagarantovanih međunarodnim instrumentima za zaštitu ljudskih prava nabrojanim u članu 1.2 Uredbe UNMIK br. 2006/12. Iz toga sledi da ove pritužbe moraju da budu odbačene s obzirom da su očigledno neosnovane u smislu člana 3.3 pomenute uredbe.

U delu u kom se podnosilac pritužbe poziva na član 6 Evropske konvencije o ljudskim pravima i navodi da je njegovo pravo na pravično suđenje prekršeno zbog propusta Okružnog suda da navede moguće načine postupanja protiv njegove presude, nije potrebno odlučivati da li ili ne član 6 važi za postupke prinudnog izvršenja kao što su oni pred Okružnim sudom. Čak i pod

pretpostavkom da član 6 važi, Komisija je mišljenja da pravo na pravično suđenje ne može biti tumačeno kao uopšteno nametanje obaveze državama da obezbede da strane u sudskom sporu budu obavешtene od prvostepenog suda o mogućnostima žalbe na njegovu presudu. Komisija ne isključuje mogućnost da takvo obavешtenje može da se zahteva u određenim okolnostima. Ipak, Komisija ne vidi da takve okolnosti postoje u ovom slučaju. S tim u vezi, određen značaj treba pripisati činjenici da je podnosioca pritužbe zastupao advokat. Dakle, ova pritužba se takođe mora odbaciti kao neosnovana u smislu člana 3.3 pomenute uredbe.

NA OSNOVU OVIH RAZLOGA,

Komisija, jednoglasno,

PROGLAŠAVA PRITUŽBU NEPRIHVATLJIVOM.

Džon Dž. RAJAN
izvršni službenik

Marek NOVICKI
predsedavajući